

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 1

10 Mayıs 2012 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.09

BAŞKAN: Nimet BAŞ (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Naci BOSTANCI (Amasya)

SÖZCÜ: İdris ŞAHİN (Çankırı)

KÂTİP: Cengiz YAVİLİOĞLU (Erzurum)

-----O-----

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, hepiniz hoş geldiniz. Toplantı yeter sayımız vardır. Üçüncü toplantıyı açıyorum.

Komisyonumuzun bir önceki toplantıda tartıştığı ve maddeler hâlinde öneri olarak sunduğumuz hususların direkt oylamasıyla toplantıyı başlatmayı öneriyorum.

1) Komisyon çalışmalarının daha etkin ve verimli yürütülebilmesi için alt komisyonlar kurulması kararını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu alt komisyonların üç ayrı alt komisyon olarak kurulması önerisi vardı. Birinci alt komisyon 1960 artı 1971 muhtırasını kapsayacak şekilde bir komisyon kurulmasını oylarınıza sunuyorum...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, o konuda bir görüşme açabilir misiniz?

BAŞKAN – Bu konuda görüşme açtık ve uzun uzun görüştük.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Hangi dönemlerin hangi komisyonu?

BAŞKAN – Birinci alt komisyonu...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Birinci alt komisyonu da, şimdi, 60 ile 71...

BAŞKAN – Birleştirerek...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Anladım.

BAŞKAN - ...yapma zorunluluğumuz Komisyonumuzun sayı aritmetiği açısından. Daha fazla alt komisyon kuramıyoruz. Daha azaltabiliriz ama daha çok kuramıyoruz. Komisyon aritmetiği, sayısal aritmetiği buna elverişli değil.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, ilk defa konuşuyoruz 60 ile 71'i yani tutanaklara geçmedi bu anlamda bir şey, onun için söylüyorum.

BAŞKAN – O konuyu tartışırken, alt komisyonlar kurulması tartışılırken o konuda yapılan önerileri dikkate aldık Başkanlık olarak. Biz de o önerilerin toplandığı noktanın bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 2

olduğunu öngördük, üç ayrı alt komisyon kurulması konusunda bir görüş ortaya çıktı, o görüşü oylarınıza sunuyorum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Peki, Sayın Başkanım, bir şey daha söyleyeyim. 27 Nisanla ilgili bir...

BAŞKAN – Şimdi, bizim görevimiz Meclis Genel Kurulunda kabul edilen araştırma komisyonu kurulması önergesiyle sınırlı. Bu önergede bu hususun araştırılmasına ilişkin bir öneri yok. Öneriler çok net olarak 1960 ihtilali, 71 muhtırası, 28 Şubat süreci ve 1980 12 Eylül ihtilali olarak sınırlandırılmış. Biz Genel Kuruldan aldığımız yetki çerçevesinde sınırlandırılmış bir görevle hareket ediyoruz. Önerge bizi bağlar, önerge bu Komisyonun tüm çalışmalarını bağlar. O yüzden 3 ayrı alt komisyon kurulması konusunda bir tartışma açılması önerisini oylarınıza sunuyorum: Tartışma açılıp...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, Sayın Başkanım, açılması gerekçesini söyleyeyim hiç olmazsa, yani bir cümleyle bu yapılsın... Bir altyapısını söyleyeyim.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, Komisyonumuzun adı Ülkemizde Demokrasiye Müdahale Eden Tüm Darbe ve Muhtıralar ile Demokrasiyi İşlevsiz Kılan Diğer Bütün Girişim ve Süreçlerin Tüm Boyutları ile Araştırılarak... Burada 60, 70, 80 konuşulmuyor. Burada denilen şu: “Demokrasiye müdahale eden tüm darbe ve muhtıralarla demokrasiyi işlevsiz kılan tüm girişimler” diyor. 27 Nisan da demokrasiyi akamete uğratan bir girişimdir. Dolayısıyla Meclisin bize verdiği görevler açısından bu girişimin de mutlaka araştırılması gerekir diye düşünüyorum. Yani arkadaşlarımin bu konuda muhalefet edeceklerini sanmıyorum çünkü biz demokrasinin önündeki bütün engelleri kaldırmak istiyorsak, demokrasiye müdahale anlamına gelecek ya da demokratik yaşamı şu ya da bu biçimde manipüle edebilecek bütün girişimlerin de burada değerlendirilmesi gerekir. Dolayısıyla 27 Nisan muhtırası -ki bunu yazan bir Genelkurmay Başkanıdır, bunun adının da “muhtıra” olduğunu bizzat kendisi beyan etmektedir- bir muhtırayla bizim görevlerimiz içerisinde. Dolayısıyla biz 28 Şubatla birlikte 27 Nisan muhtırasını da burada değerlendirmek ve araştırmak ve bunun altında yatanları ve bunun sonuçlarını da irdelemek durumundayız. Bu nedenle, kurulacak komisyonda 28 Şubatla birlikte 27 Nisanın da araştırılması gerektiğini düşünüyorum, değilse eksik kalır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim katkılarınız için.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 3

Birinci komisyonun 1960 artı 71 olarak kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İkinci komisyonun 1980 ihtilalini araştırarak şekilde kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Üçüncü komisyonun 28 Şubat sürecini irdelemek ve değerlendirmek üzere kurulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu üç komisyonun...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, bizim önerimizi...

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Affedersiniz, şimdi “28 Şubat süreci” denildiği için bu süreç içerisinde alt komisyon bu işi, bu süreçte neler yaşanmışsa -birtakım darbe girişimlerinden bahsediliyor, birtakım tartışmalar var, bunlar önemli ölçüde yargıya da intikal etmiş- hepsine ilişkin çalışma yapılabilir, alt komisyonun takdiri çerçevesinde.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, niye alt komisyonun takdirine bırakıyoruz? Yani burada 27 Nisan demekten bizi alıkoyan bir şey var mı?

BAŞKAN – Hayır, yanlış anlamayın. “O konu araştırılmasın.” anlamında bir itiraz olarak ileri sürmüyorum. Sadece şu anda ben alt komisyonların kurulması, alt komisyonların araştıracağı konuların önergede yer aldığı şekliyle bölümlendirilmesini oyladım.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, anladım bunu. Şimdi, 1960-71 dedik, adını koyduk yani, araştırılacak sürecin adını koyduk. Eğer biz darbeleri araştırma komisyonu kurmuş olsaydık 60, 71, 80 dememize gerek yoktu; 60’ı da araştıracaktı bu komisyon, 71’i de. Adını koymamıza gerek yoktu. Eğer biz 60, 71, 80, 28 Şubat gibi bunları isimlendiriyorsak, tadat ediyorsak, 27 Nisan niye bir sürecin parçası... Hepsi birbirinin parçası bunlar zaten.

BAŞKAN – 27 Nisanın irdelenmeyeceği anlamına gelmiyor benim yaptığım bu oylama diyorum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ben de diyorum ki, neden “27 Nisan” adının geçirilmesinden, tutanakta olmasından ya da oylamaya geçilmesinden şey yapıyoruz?

MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Ahmet Bey, başkaları da var biliyorsunuz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, başkaları da varsa, yani benim bilmediğim başkaları da varsa...

MUSTAFA ŞENTOP (İstanbul) – Hepsini dâhil edemeyiz. Süreç olarak, birleştirerek tarihi, kronolojik olarak...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 4

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Dostum, anladım ben, başkalarını da araştıracağız ama 27 Nisan bir darbedir, bir darbe girişimidir. “27 Nisan muhtıradır.” diyor. Bunu yayınlayan Genelkurmay Başkanıdır ve “Bu muhtıradır.” diyor.

BAŞKAN – Bunun hiçbir şekilde...

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Meclisin aldığı kararda bu yok Sayın Başkanım.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Olur mu?

YAŞAR KARAYEL (Kayseri) – Evet. Meclisin aldığı, altlığına bakın efendim, orada başlık öyle ama Meclisin Genel Kurulundan çıkan, yani normal altlığına baktığınız zaman bunun, 28 Şubatı kaydeden bir şey yok ama bunların hepsini tek tek tadat etmiş Genel Kuruldan çıkan. Bizi bağlayan kısmı o. Yoksa söylediklerinize katılıyorum, ona bir itiraz yok.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, bakın, orada genel bir tanımlama yapılmış, Meclisten çıkan kararda genel bir tanımlama var.

BAŞKAN – Bu genel tanımlama içerisinde incelemelerin yapılmayacağı anlamına gelmiyor. Sayın Vekilim, ben de diyorum ki, şu Komisyonumuzun aritmetiği açısından kurulabilecek alt komisyonların sayısı belli.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Anladım. 28 Şubat ile 27 Nisanı birleştirebiliriz Sayın Başkan.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Bu da dâhil olsun Sayın Başkan. 27 Nisan olmazsa eksik olur zaten.

BAŞKAN – Bunun incelenmeyeceği anlamına gelmiyor.

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Ama öbürlerinin isimleri geçerken diğeri niye geçmiyor?

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Ama şimdi denildiği gibi, “Bunların ismi geçmiyor.” denildiğinde alt komisyonda...

BAŞKAN – Değerli Milletvekilim, şu anda bir önceki toplantıda uzun uzadıya tartıştığımız konuların karara bağlanması amacıyla bu toplantıyı yapıyoruz. Şu anda Komisyon gündemine hâkimdir. Gündemimizde bunlara ilişkin tartışmayı daha önce yaptığımız için oylamalarına geçtik. Bu oylamaları da tamamlandı. Bundan sonra alt komisyonlarımızın kurulup üyelerinin belirlenmesi hususuna...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, bir öneri sundum ama...

BAŞKAN – Önerinizle ilgili de ben dedim ki: “Öneriniz hususunu dinledik, meseleyi oylamaya sundum.” diyorum. Şimdi, bu şekilde bir tartışma yöntemi olamaz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 5

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Benim önerimi oylamaya sunmadınız. 27 Nisan 28 Şubat Komisyonuna dâhil edilsin mi, edilmesin mi önerisini sunmadınız.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Benim önerim şu: 28 Şubat süreci olarak geçtiğine göre, alt komisyon yapmış olduğu çalışma, sürece ilişkin değerlendirme neticesinde işi nereye götürür, kesinlikle onun takdirine bırakalım. Şu bakımdan, yine bir öneri olarak ifade ediyorum: 27 Nisan, bana kalırsa, bir darbe girişimi, 28 Şubatla aynı başlık altında ve bağlacıyla değerlendirilebilecek, aynı kategoride bir iş değil. Bildiri yayınlandı. Ertesi gün de siyasi iktidarın bir tutumu oldu ve o çerçevede bitmiş, akim kalmış bir teşebbüs. Ama 28 Şubat doğrudan doğruya toplumsal politikaya ilişkin sonuçlar doğurmuş bir durum. Ama alt komisyon, yapmış olduğu çalışmada, “Şunu da inceleyelim, bunu da inceleyelim.”, tabiatıyla bunu yapabilir. Dolayısıyla “28 Şubat ve süreci” deriz, kesinlikle 27 Nisanı da kapsamı gerekiyorsa... Niçin? Komisyon beraber, birlikte çalışacak. Yani burada herhangi bir engel oluşturacağını düşünmüyorum.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Vekilim, açılması gerekiyorsa değil. Bakın, tadat etmişiz. 28 Şubat süreci dediğimiz tek bir süreç diyorsunuz. 60 ile 71’i destekliyoruz, bakın.

BAŞKAN – Bir saniye değerli arkadaşlar... Bir kez daha söylüyorum. Komisyon gündemine hâkimdir. Bu hususlarla ilgili alt komisyon kurulması ve alt komisyonların ne olacağı konusunda, hangi başlıklarla kurulması gerektiği hususunda bir tartışmayı bir önceki toplantıda çok geniş geniş yaptık. Bugün şu anda bunu oyladık. Oylamayı da geçti. Şimdi, 2’nci maddemize geçiyorum.

2) Komisyonun gerekli görmesi halinde, yurt içinde ve yurt dışında, Komisyon olarak ya da oluşturulacak alt komisyonlar marifetiyle mahallinde inceleme ve araştırmalar yapmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3) Komisyon toplantılarında ve Ankara dışı çalışmalarda tam tutanak tutulması önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

4) Komisyonun Genel Kurul çalışma saatlerinde de çalışma yapabilmesi için İç Tüzük’ün 35’inci maddesi uyarınca Başkanlık Divanından izin istenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5) Komisyon çalışmalarını kamuoyuna duyurabilmek ve elektronik iletişim kurabilmek amacıyla web sitesi kurulmasına ve elektronik posta adresi alınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 6

6'ncı madde bir öneriler doğrultusunda bir önceki tartışmada düzenlenmiştir. Oylarınıza şu şekilde sunuyorum:Komisyon süresince ilgili kurum ve kuruluşlardan konu ile ilgili uzman görevlendirilmesi ile ilgili işlemlerin ve yazışmaların yapılmasında, davet edilecek kişi ve kurumların tespiti hususlarında Komisyon üyeleri ile alt komisyonların önerileri de dikkate alınmak suretiyle Komisyon Başkanlığının yetkili kılınmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7) Ankara dışı çalışmalara katılan Komisyon üyesi milletvekillerinin yasama çalışmalarından izinli sayılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8) Çalışma yapılacak yurt içi ve yurt dışı merkezlere ulaşımında hava yolu, kara yolu ve diğer nakil vasıtalarından yararlanılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9) Yapılacak Ankara dışı inceleme ziyaretleri ve çalışmalara Komisyon uzmanları ile kamu kurum ve kuruluşlarınca görevlendirilen personelin katılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10) Ankara dışı inceleme ziyaretleri ve çalışmalara katılacak milletvekillerine, uzmanlara ve diğer kurum ve kuruluşlarından görevlendirilecek personele Harcırah Kanunu hükümlerinin uygulanmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11) Yurt dışı inceleme ve araştırmalarla ilgili yazışmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi Dış İlişkiler ve Protokol Başkanlığı tarafından yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12) Komisyona verilen üç aylık süre içerisinde çalışmaların bitmemesi halinde bir aylık ek süre istenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13) Rapor yazımında Komisyon Başkanlığına yazım ve imla kuralları çerçevesinde redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu konudaki kararları almış bulunuyoruz.

Şimdi, alt komisyonların üyelerinin belirlenmesi hususunu görüşeceğiz.

Birinci alt komisyon için, 1960 ve 71 muhtırası için üye önerileri: Mustafa Şentop, Ahmet Toptaş, Cengiz Yavilioğlu, Şirin Ünal, Özcan Yeniçeri.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 7

İkinci alt komisyon, 1980 ihtilali...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, o konuda usulle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Son anda gelip usul hakkında nasıl bir şey söyleyeceksiniz?

Şunu tamamlayabilir miyim müsaade ederseniz Sayın Milletvekilim?

Selçuk Özdağ, Atila Bey, Süleyman Çelebi, Mehmet Naci Bostancı, İdris Bal.

BDP’li üyemiz yok, herhâlde o sonradan belirlir.

28 Şubat: Feyzullah Kırıkkık, Yaşar Karayel, İdris Şahin, Mehmet Şeker.

Şimdi, burada muhalefetin üyeleri eksik.

Şimdi, şöyle bir şey yapabilir miyiz: 1980’e ilişkin muhalefet üyelerinden Süreyya Sırrı Önder Bey burada yok ya, 80 veya 28 Şubatı, o konuda muhalefet kendi arasında anlaşır. Onun ne tercih ettiğini burada olmadığı için bilmiyoruz. O kısmı açık bırakalım, daha sonra üyenin başvurusuyla tespit edilir diyorum.

Evet, usul hakkında, buyurun.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkan, bu komisyonlar kuruldu da, tabii, darbeleri ve demokrasiyi kesintiye uğratan her türlü eylem ve işlemlerin öncesi ve sonrasının araştırılması adı altında kuruldu. Yalnız bu konuda bir noktaya dikkati çekmek istiyorum. Anayasa’nın 138’inci maddesi hükmü gereğince yargı konusu olan şeyler Meclis araştırma konusu yapılamaz. Dolayısıyla şu anda da 12 Eylül 1980 darbesi ve 28 Şubat darbesi yargının da gündeminde. Bu konudaki Anayasa’ya uygunluk konusunun da bence dikkate alınmasını yani Anayasa’ya aykırı bir işlem yapmaması açısından düşünmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bunu bir kere Komisyonumuzun dikkatine sunuyorum. Çünkü Sayın Meclis Başkanı bu konudaki bazı araştırma önermelerini yargıda soruşturma açıldığı nedenle ya da kovuşturma devam ettiği nedenle kabul etmemişti. Yani tabii ki Anayasa’ya da zarar vermeden o konuda herhangi bir tartışmaya da mahal vermeme adına bence buna dikkat etmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bunu Komisyondaki arkadaşlarımızın dikkatine sunuyorum. Yani 28 Şubat ve 12 Eylül şu anda yargının konusudur. Dolayısıyla bana göre, siz de hukukçusunuz, araştırma komisyonunun araştırabileceği bir konu olmadığını düşünüyorum. Çok araştırdım ben bunu o günden beri ve ilk defa da burada size söylüyorum bunu, bu düşüncemi.

BAŞKAN – “Bu komisyon kurulamaz mı?” diyorsunuz, yoksa Anayasa çerçevesinde görevinin yargısal bir faaliyet olmadığını, yine İç Tüzük’ün kendisine verdiği yetkinin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 8

araştırma ve bilgi toplama şeklinde olduğunu... Daha önce Mecliste bu yönde kurulan, yargıya intikal etmiş hususlarda aynı anda Mecliste araştırma komisyonu kurulup incelendiğine ilişkin örnekler var. Meclisin hukuki teamülleri açısından baktığımız zaman bizim burada yaptığımız faaliyetin Parlamento çatısı altında yargısal bir faaliyet olmadığı, yargısal hususlara gösterilecek dikkat ve titizlikle bu Komisyonun Anayasa ve İç Tüzük çerçevesinde İç Tüzük'e uygun bir çalışma yürüteceğini düşünüyoruz. Bu konuların daha önce de tartışıldığını biliyoruz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Şimdi, Sayın Başkanım, bakın...

BAŞKAN – Siz böyle bir komisyon kurulamaz mı, kurulmamalı mı?

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Evet, bence hukuken mümkün değil.

BAŞKAN – Burada da üye olarak sizin bulunmamanız gerekir o zaman itirazınız bu yöndeyseniz.

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Yani olabilir, onu değerlendiririz ama bu konuda ben benim düşüncem değil, AKP'li arkadaşların, geçmiş 23'üncü Dönem tutanaklarını incellerseniz, kürsüde neler konuşulduğunu... Biz o araştırmayı istediğimizde "Bu yargıya intikal etmiş bir konudur, kurulamaz..." Kaldı ki Meclis Başkanının, örneğin, bir BDP ve bizim geçen dönem önergemiz "Yargıya intikal etmiş bir konudur." gerekçesiyle geri çevirdiğini dikkate alırsak kurulamaz. Yani şimdi ben kurulmasını demiyorum. Kurulmasını istemek farklı bir şey, onu araştırmak farklı bir şey. Bizim, mesela, geçen dönem, 12 Eylül darbesinin araştırılmasına ilişkin, komisyon kurulmasına ilişkin talebimiz vardı. O dönem bu biliyorsunuz yargıya da intikal etmemiş bir konuydu. Şimdi, araştırılmasını istemek farklı bir şey, Anayasa'ya aykırı bir davranış içerisinde olmak farklı bir şey. Bu konunun bence düşünülmesinin ben gerektiğini düşünüyorum. Yani Meclis Başkanı da reddetti. Meclis araştırma komisyonu önermeleri var. Mesela, faili meçhul cinayetler konusunda AKP'li arkadaşlarımızın yargıya intikal etmiş konular olduğunu bahsettiler hiç olmadığı hâlde.

Yani ben bu bilgiyi sizinle paylaşmak istedim, onu söylemek istiyorum. Yani benim komisyonda olup olmamam çok önemli değil.

BAŞKAN – Çok teşekkür ederiz. Yok, o konuda, az önce de söylediğim gibi, yargı yetkisinin kullanılması hususunda bir ön alamayız, böyle bir yetkimiz yok ama yetkimizin Anayasa ve İç Tüzük çerçevesi içerisinde bir yetki olduğunu, bütün siyasi partilerin bu konuda önermeleri olduğunu - Cumhuriyet Halk Partisi de dâhil- Genel Kuruldan da bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 9

konuda oy birliğiyle bir karar çıktığını bir kez daha hatırlatarak tutanaklara geçmesi açısından...

ALİ RIZA ÖZTÜRK (Mersin) – Doğru, yani...

BAŞKAN – Bu konuları yani bugünkü oyladığımız konular ve usul üzerindeki son sözü...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, konu dağılmadan Sayın Öztürk'ün beyanına ilişkin...

BAŞKAN – Eğer usul hakkında bir tartışma açılıyorsa...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Yok, yok, usul değil.

BAŞKAN - ...usul hakkında bir tartışma açılsın diyorsanız süre sınırlandırmasıyla ben bu tartışmayı açarım, beşer dakika süre vererek bu konuyu tartışmaya açarım.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, lütfen, bunu tartışmayla değil iyi niyetle götürmek istiyoruz, niyetimiz o.

BAŞKAN – Hayır, ben öyle bir talep varsa değerlendirelim, oylarınıza sunalım...

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Yani ben bir katkı açısından, Komisyonun dikkatini çekmek açısından Sayın Öztürk'ün ifadelerine bir katkı yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Şimdi, gerçekten, yargılama konusu yapılan olaylar, Mecliste, İç Tüzük'ümüze göre araştırılmaz. Bunun örneklerini söyledi arkadaşımız, Parlamento tutanaklarında da var. Şimdi, biz bu süreç içerisinde -sizin hassasiyetinizi anlıyorum- bir yargılama faaliyeti yapmıyoruz elbette.

BAŞKAN – Yapmayacağız.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Burada bir araştırma faaliyeti yapıyoruz. Ama biz alt komisyonlar olarak yargılama faaliyeti yapar gibi sonuçlar almaya kalkarsak...

BAŞKAN – Ona dikkat edeceğiz. Öyle bir görevimiz yok.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Dolayısıyla mahkemelerin vereceği kararlarını etkileme yönünde bir eylem ve işlem içinde bulunmuş oluruz ki bu Meclisin hem görevleriyle bağdaşmaz hem saygınlığıyla bağdaşmaz.

BAŞKAN – Haklısınız. Bunu bir hatırlatma olarak kabul ediyorum. Komisyonumuzun bundan sonraki çalışmalarında İç Tüzük ve Anayasa'nın çizdiği sınırlar içerisinde kalma hususunda bir hassasiyet göstermemiz istendi. Bunu da göstereceğimizi söylüyorum.

Feyzullah Bey, buyurun.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 10

FEYZULLAH KIYIKLIK (İstanbul) – Şimdi, tabii, Anayasa 178’inci madde ve İç Tüzük’ümüzün bu konuda net maddeleri var, doğrudur. Ancak biz ormanla ilgili araştırma yapacağımız için ağaçlarla teker teker uğraşmayacağız. Zaten bizim görevimiz de içeri düşen veya bu suçu işleyen insanların bu suçu nasıl işlediğini, niye işlediğini, neler yaptığını değil, biz daha çok bütün buradaki zihniyeti ortaya çıkarmaya çalışacağız. Suçluları veya suçsuzları tespit etmeyeceğiz. Kaldı ki Mecliste de bu konu çok konuşularak karara bağlandı. Yani bütün herkes hassasiyetlerini orada bildirdi. Ne olmuş olur? Ancak, hakikaten, dava açıldıktan sonra bu konuda çalışmanın alanı daralmıştır. Bunu bilerek çalışacağız. Yani alan daralmıştır bilhassa 28 Şubatla ilgili. 12 Eylülde o kadar çok fazla olmasa bile 28 Şubatla ilgili alan daralmıştır, doğrudur. Ama biz bu alanın sadece bakış açısını, zihniyetini, belki ülkemizde... Ayrıca, şu da vardır: Yani: kişilerle ilgili davalar açılmıştır ama kurumlar ve buradaki kurumlara verilen zararlar veya toplumun çektiği travmalarla ilgili, mahkemeler, biliyorsunuz bunları incelemez. Bizim inceleyeceğimiz konular daha genel konular, özele hiçbir zaman inmeyeceğiz. Suçun özelinde incelediğiniz zaman dört konuda suçu zaten baştan sona kadar araştırıyorsunuz. Biz suçlu ve suçun bütün oluşumunu inceleyecek değiliz, suçlularla hiç ilgilenmeyeceğiz zaten. Bence bir sıkıntı olmayacağı kanısındayım alan daraltılmasının dışında.

BAŞKAN – Özcan Yeniçeri Bey...

ÖZCAN YENİÇERİ (Ankara) – Evet, yani gerçekten, yargıya intikal etmiş konular hakkında herhangi bir beyanda bulunmak, yargıyı etkilemeye teşebbüs olarak bilindiği gibi nitelendirmektedir. Bu da bir yönü itibarıyla, bireysel yapıldığı zaman, bir suç unsuru hâline gelmektedir. Ancak burada şuna dikkat etmek gerekir: Türkiye’de demokrasiyi güçlendirebilmek amacıyla demokrasiyi tehdit eden unsurlar irdeleniyor. Bu demokrasiyi tehdit eden unsurlar çerçevesinde biz, darbenin ne anlama geldiğini, muhtıranın ne anlama geldiğini ve bunların Türk demokrasisine vermiş olduğu hasarın ne olduğunu ortaya çıkarmak durumunda ve konumundayız. Hatta, bana kalırsa, bu Komisyonun sürekli olması gerekiyor ve nedeni de şu: Demokrasiye zarar verecek, demokrasiyi kesintiye uğratacak ya da demokrasi üzerinde yalnız silahlı güçlerin değil silahsız güçlerin, iş adamlarının, dış odakların ve benzeri birtakım gelişmelerin etkisini de bu çerçeve içerisinde irdelemek demokrasinin sağlığı bakımından önemli çünkü gerekli tedbirleri en azından tartışır, bir müktesebatla meydana gelen gelişmeler karşısında pozisyonunuzu almış olursunuz. Bu bakımdan, elbet katı bir mevzuat ve bu şey çerçevesinde bakıldığında, yalnızca yasa metni

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 11

olarak bakıldığında öyle görünüyor ama biz, tabii, bir yargılamanın tamamen dışında, sınırları, tamamen objektif olarak hadiseleri ele alıp bu objektivitenin içerisinde demokrasiye katkı sağlayacak görüş ve düşünceleri ortaya koyarsak hem kendimize hem de yargılananlara da aslında katkı sağlamış oluruz.

Onun için, Komisyon bu konudaki... Yani Meclisin almış olduğu kararın çok anormal karşılanmaması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şirin Ünal Bey, buyurun.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Komisyonumuzun ikinci toplantısında yaptığım konuşma herhâlde biraz heyecandan basınımıza yanlış yönde aksettirildi. Bu konuda bir düzeltme yapmak istiyorum. Önce sizlerle paylaşacağım, sonra da NTV’de on-on beş dakikalık canlı yayında aynı fikirleri paylaşacağım.

Sebebi ne olursa olsun darbeler yasa dışıdır ve kabul edilemez. Hükûmetlerin veya siyasilerin yaptıkları yanlışlar hiçbir zaman darbeye gerekçe teşkil edemez. Egemenliğin kayıtsız şartsız millette olduğuna inanan bir milletvekili olarak siyasi iktidarın sandıkta millet oyuyla değişebileceğine inanıyorum. Medya, sermaye, siyasiler, ekonomik durum, eğitim, insan hakları, demokrasi kültürü, Anayasa ve yasalarımızdaki yetersizlikler –dün bunları sayarak peşinden bir şeyler söylemişim, burası biraz karıştırıldı- kesinlikle bir asker için darbe sebebi değildir ve olamaz. Neden olamaz? Asker kişi görevinden emekli olmadıkça veya istifa etmedikçe “Barışta ve savaşta” diye başlayan “kanunlara, nizamla ve amirlerine mutlak itaat edeceğim” diye devam eden asker yemini sadık kalmak durumundadır. Yani bir tarafta yemin varken öbür tarafta da darbe yapamazsınız.

Komisyonumuzun çalışmaları sonucu hayata geçecek esaslar doğrultusunda darbelerin tarih olacağı inancıyla hepinize saygılarımı sunuyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bugünkü toplantının son sözünü İdris Şahin Bey’e veriyorum. Bir sonraki toplantımızın Salı günü saat 15.30’da yapılmasını...

Buyurun.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Başkanım, teşekkür ediyorum. Ben de arkadaşları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada özellikle bir hususun altını çizmemiz gerektiğine inanıyorum. Ben Ali Rıza Öztürk Bey’in özellikle Anayasa’nın 138’inci maddesiyle ilgili atfını açıkça burada bir sefer daha ifade etmekle bundan sonraki aşamalarda bu konunun tartışma dışına çıkarılmasını

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 12

özellikle rica ediyorum. Zira, basınında, dışarıdaki bizleri takip edenlerin de en fazla üzerinde duracağı konulardan bir işi de bu. Gerek Genel Kurulda gerek diğer aşamalarda her seferinde böyle bir konu meydana geldiğinde biz Anayasa'nın 138'inci maddesine atıf yapmak suretiyle yargıya kimsenin müdahale edemeyeceğini ifade ediyoruz. Oysaki Anayasa'nın 138'inci maddesi son derece açık. Ben bir sefer daha burada bir kayıt düşmesi adına 138'inci maddeyi okumak istiyorum: "Madde 138- Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci ve kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dâva hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez." 138'inci madde net bir şekilde bunu ifade ediyor. Dolayısıyla, bizim buradaki maksadımız ve bu araştırma komisyonunun yapacağı görevler içerisinde kesinlikle yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere bir talimat vermek gibi, onları yönlendirmek gibi veya görüşülmekte olan bir dava hakkında görüş beyan etme gibi bir çalışmamızın olmayacağı ve bunun daha genel çerçevede darbelerin nasıl önlenebileceği, ülkemizde bu darbelerin önlenmesinde ne gibi önlemlerin alınabileceği ve önümüzdeki süreçte bunların ne şekilde cereyan edip daha huzurlu, demokratik bir ortamın sağlanmasına ne şekilde katkı sağlayabileceğimize açıktır ve Meclis araştırma önergelerinin muhtevası doğrultusunda da hareket etmemiz gerekir. Çünkü bir hukukçu olarak özellikle Ahmet Bey demin çok güzel ifade etti. Bizler neticeyi taleple bağlıyız. Aynen hâkimlerin taleple bağlı olduğu gibi. Ne netice murat edilmiş, Meclis Genel Kurulundan bize nasıl bir yetki verilmiş, o çerçeve içerisinde hareket edip çalışmalarımızı ona göre yaptığımız takdirde de son derece olumlu neticeler alabileceğimizi düşünüyorum ve 138'inci maddeyle alakalı görüşüm de bu şekliyle. Bizim araştırmalarımızı yaparken, birilerini dinlerken kesinlikle görülmekte olan davalara müdahale etme gibi bir lüksümüz veyahut da onları yönlendirme gibi bir gayretin içerisinde olmamız da söz konusu olamazdır diye düşünüyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum. Sağ olun.

T B M M
Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : (10-236)

Giriş :11.00-11.30

Tarih : 10/5/2012

Grup : Sabiha

Sayfa : 13

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 11. 41